

Natuurtoets uitbreiding Peijnenburg Vught

Onderzoek in het kader van de realisatie van uitbreiding bestaand bedrijf

projectnr. 181857
revisie 00
31 juli 2013

auteur(s)

drs L.C. Smitskamp
ir. S.C.H.J. van Eijk

Opdrachtgever

Peijnenburg Vught B.V
Kruishoeveweg 1 Vught
5263 NM Vught

datum vrijgave

31 juli 2013

beschrijving revisie 01

Concept

goedkeuring

drs. ing. M.L. Braad

vrijgave

mr. M.E.C. Mutsaers

Projectgroep bestaande uit:

ir. S.C.H.J.(Sjoerd) van Eijk
drs. L.C. (Linda) Smitskamp
drs. ing. M.L. (Michel) Braad

Tekstbijdragen:

ir. S.C.H.J. van Eijk

Fotografie:

ir. S.C.H.J. van Eijk

Datum van uitgave:

31 juli 2013

Contactadres:

Beneluxweg 7
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright © 2013

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Wettelijk kader natuurbescherming	7
2.1	Algemeen.....	7
2.2	Flora- en faunawet.....	7
2.3	Ecologische hoofdstructuur.....	7
2.4	Natura 2000	7
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	9
3.1	Gebiedsbeschrijving	9
3.2	Projectvoornemen	9
4	Methodiek	11
4.1	Algemeen.....	11
4.2	Bureauonderzoek.....	11
4.3	Terreinbezoek	11
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	12
5	Resultaten gebiedsonderzoek.....	13
5.1	Gebiedsbeschrijving	13
5.2	Beschermde soorten	13
5.2.1	Bureauonderzoek.....	13
5.2.2	Terreinbezoek	14
5.3	Beschermde gebieden.....	17
5.3.1	Ligging EHS en beschermde gebieden	17
6	Toetsing natuurwetgeving.....	19
6.1	Effectbepaling project	19
6.1.1	Effecten op de Ecologische Hoofdstructuur	19
6.1.2	Effecten op de Natuurbeschermingswet 1998	19
6.2	Effecten beschermde soorten	19
7	Conclusies en aanbevelingen	23
7.1	Conclusies soortenbescherming.....	23
7.2	Conclusies gebiedenbescherming.....	24
7.2.1	EHS.....	24
7.2.2	Natura 2000	24
8	Bronnen.....	25
	Bijlage 1: Wettelijk kader	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Firma Peijnenburg Vught b.v. heeft het voornemen om haar bedrijfsactiviteiten aan de Kruishoeveweg 1 te Vught uit te breiden. De uitbreiding omvat een vergroting van het terrein met 3.000 m² aan de zuidwestzijde van het huidige bedrijfsterrein. De uitbreiding wordt gebruikt voor de uitoefening van activiteiten met betrekking tot de aannemers en transportsector. Deze activiteiten zijn vergelijkbaar met de bedrijfsactiviteiten die reeds op een deel van het perceel plaatsvinden. Naast deze vergroting van het terrein wordt het bouwvlak op het huidige terrein iets vergroot. Op dit bouwvlak wordt in de toekomst een aanvullende loods gerealiseerd. In afbeelding 1.1 is het plangebied weergegeven.

Het vigerende bestemmingsplan staat de uitbreiding van het bedrijfsperceel en de bouw van de loods in de gewenste vorm in eerste instantie niet toe. Voor deze verandering dient een bestemmingsplanprocedure te worden doorlopen. Daarbij wordt een (deel van een) agrarisch perceel aan de zuidwestzijde herbestemd tot een bedrijfsperceel en wordt het bestaande bouwvlak iets vergroot.

In het kader van deze bestemmingsplanprocedure dienen diverse gebiedsonderzoeken te worden uitgevoerd. Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven.

Afbeelding 1.1: Globale begrenzing van het plangebied (oranje gearceerd), situering ten opzichte van huidige bedrijfslocatie (oranje kader) en ligging toekomstig bouwvlak (oranje vlak). Bron: maps.bing.com.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, EHS en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, EHS en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, EHS en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevindt zich een bijlage, die algemene informatie verschaft met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'- principe. In principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke waarden van het gebied direct of indirect aantasten.

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

De voorgenomen uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten vindt plaats gekoppeld aan de huidige locatie aan de Kruishoeveweg 1 in Vught. De huidige bedrijfslocatie is gelegen in de oksel van de Kruishoeveweg en de N65. Langs beide wegen is laanbeplanting van eiken aanwezig. Op dit moment wordt het perceel waar de geplande uitbreiding gaat plaatsvinden beweid door koeien. Vorig jaar werd op dit perceel maïs verbouwd.

Afbeelding 3.1. Huidige situatie op de plek waar de geplande uitbreiding gaat plaatsvinden.

3.2 Projectvoornemen

Initiatiefnemer is voornemens om zijn huidige bedrijfslocatie uit te breiden en om op zijn bestaande terrein een extra loods te bouwen. Deze loods dient ter vergroting van de reeds bestaande loods op de zuidzijde van het terrein. De uitbreiding van de huidige bedrijfslocatie wordt als eerste gerealiseerd. Daarna wordt aanvullend op de bestaande bebouwing de extra loods gebouwd. Het nieuwe terrein wordt aan de zuidzijde landschappelijk ingepast door de aanleg van een grondwal met (hoogopgaande) beplanting.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaarder beschermde soorten uit de Flora- en faunawet (Tabel 2 en 3). Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van zwaarder beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.waarneming.nl;
- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord-Brabant (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 18 juli 2013 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt

habitat zwaarder beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten aangeduid.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om zwaarder beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit verschillende biotopen. In het plangebied zijn enkele gebouwen op de huidige bedrijfslocatie aanwezig. Het gaat om de bedrijfswoning en een aantal gesloten en open loodsen. Rondom deze gebouwen is verharding aanwezig. Op deze verharding worden verschillende soorten materialen (zand, steen, etc.) opgeslagen. Aan de noordkant en de oostkant van het perceel staat een laanbeplanting van eiken. Aan de oostkant ligt ook nog een stukje bos met daarin onder andere een aantal oude beuken. Het perceel wordt aan de zuidkant begrensd door een betonnen wand die op delen begroeid is met grote hoeveelheden klimop.

Het perceel waar de geplande uitbreiding plaatsvindt bestaat uit intensief gebruikt grasland. Er vindt beweiding door koeien plaats. De randen van het perceel zijn iets ruiger. Aan de oostkant wordt het perceel begrensd door een ondiepe greppel waar geen water in staat.

5.2 Beschermden soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. [Telmee.nl](http://telmee.nl) is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan gevalideerde informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl en waarneming.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON) en insecten (www.Naturalis.nl/EIS).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. De vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5 - waarvan inventarisatie gewenst is). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Op de site telmee.nl (2008-2013) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, sperwer.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: levendbarende hagedis, ringslang en heikikker.

Vlinders

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Libellen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Vissen

Zwaarder beschermd: geen water in het plangebied of directe omgeving aanwezig.

Kevers

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Flora

Zwaarder beschermd: brede orchis, kleine zonnedaauw, klokjesgentiaan, lange ereprijs, prachtklokje, rietorchis, spaanse ruiter, steenanjer, tongvaren, vleeskleurige orchis, waterdrieblad, wilde gagel en wilde marjolein.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiedenis voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.2.2 Terreinbezoek

Op 18 juli 2013 is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een ecooloog van Oranjewoud. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied. Indien de aangetroffen biotopen hier aanleiding toe geven, wordt een nader onderzoek aanbevolen.

Het plangebied bestaat uit drie biotopen: gebouwen, het grasland en bomenrijen.

Gebouwen

Op de huidige locatie bevinden zich een aantal gebouwen. Gebouwen bieden in potentie een geschikt leef- en broedgebied voor o.a. vogels en zoogdieren (waaronder vleermuizen). In de open loods aan de wegzijde (Kruishoefweg; afbeelding 5.1 rechter foto) zijn verschillende nesten van huismus en spreeuw aangetroffen in de holle balken in de loods en de hollen wanden aan de zijkanten van de loods. De gierzwaluw is niet aangetroffen in het plangebied. Het dak van de loods zelf biedt door het ontbreken van holtes en kieren geen geschikte broed-/verblijfplaats voor de gebouwbewonende huismus en gierzwaluw (categorie 1 t/m 4). De eigenaar gaf aan dat tot een aantal jaren geleden een kerkuil in de loods aanwezig was. Tijdens het terreinbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van de soort (braakballen, nest, uitwerpselen). De open loods blijft onaangetast bij de nieuwe ontwikkelingen op het bouwvlak.

In de loods aan de achterzijde van het terrein is een verlaten nest van vermoedelijk boerenzwaluw gevonden. Aan de zijde waar de loods wordt uitgebreid (afbeelding 5.1 linker foto) zit een nest(holte) die geschikt is als broed-/verblijfplaats voor de onder andere de huismus. Uit de holte stak nestmateriaal wat erop wijst dat het nest momenteel in gebruik is.

Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. In gebouwen vormen betimmeringen, kieren, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. In de loods zijn dergelijke elementen niet aangetroffen. Wel is een vleermuizenkeutel aangetroffen aan de zijkant van de open loods (aan de Kruishoefweg). Het is goed mogelijk dat het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als foerageergebied.

Afbeelding 5.1. Impressies van gebouwen in het plangebied.

Grasland en randen.

De uitbreidingslocatie bestaat uit intensief gebruikt grasland. Vorig jaar was het perceel in gebruik als akkerland waar maïs verbouwd werd. De vegetatie in het gebied is gezien de voedselrijkdom floristisch weinig interessant. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van de aangetroffen biotoop ook niet verwacht. In het weiland, en met name langs de randen, komen karakteristieke plantensoorten van een intensief gebruikt en zeer voedselrijk grasland voor. Voorbeelden hiervan zijn: engels raaigras, hondsdrif, brandnetel, braam, haagwinde en klimop.

Aan de westkant wordt het perceel begrensd door een laurierhaag met aansluitend daarop een populierenlaan. De betonnen wand die de scheiding vormt tussen het grasland en het huidige bedrijfsperceel is op enkele plekken begroeid met grote hoeveelheden klimop (zie ook afbeelding 5.2)

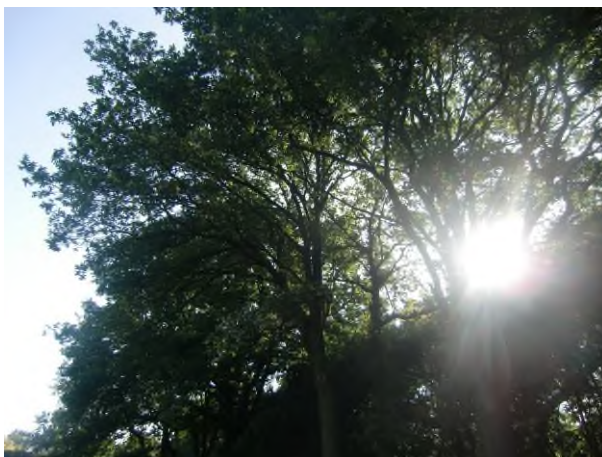
Het grasland vormt een beperkt geschikt biotoop voor algemeen voorkomende zoogdieren zoals de veld- en aarmuis. De hogere vegetatie langs de randen van het grasland vormt een geschikt landbiotoop voor algemeen voorkomende amfibiesoorten (o.a. bruine kikker en gewone pad). Uit de bureau-studie is gebleken dat de heikikker, ringslang en levendbarende hagedis aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt echter geen geschikt leefgebied voor deze kritische soorten. De heikikker heeft natte en kalkrijke omstandigheden nodig in zijn leefgebied; hier is geen sprake van in het plangebied. De ringslang is gebonden aan water met op het land voldoende schuilmogelijkheden en rustplaatsen in de zon. Ook hier is geen sprake van in het plangebied. De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor begroeide, licht vochtige gebieden die niet in het plangebied aanwezig zijn. De soort is tevens afhankelijk van open plekken om te zonnen met afwisselend struweel. Gezien de afwezigheid van de vereiste biotopen in het plangebied en de directe omgeving kan de aanwezigheid van deze soorten uitgesloten worden.

Afbeelding 5.2. Grasland en overgang naar de bestaande bedrijfslocatie.

Bomenrijen

Het plangebied wordt aan de oostkant begrensd door bomenrijen van eiken. Deze bomen blijven bij de geplande ontwikkeling gehandhaafd. In de bomen zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten die een vermelding kennen op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten" (zoals van de uit de bureaustudie verwachte boomvalk, buizerd, havik, ransuil en sperwer). Ook zijn geen holtes gevonden die mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen.

Afbeelding 5.3. Laanbeplanting aan de oostkant van de uitbreidinglocatie.

5.3 Beschermde gebieden

5.3.1 Ligging EHS en beschermde gebieden

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied maakt geen deel uit van de EHS. Het ligt wel tegen de EHS aan. De EHS bestaat hier uit het natuurdoeltype 'Droog bos met productie'. In afbeelding 5.4 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de EHS aangegeven.

Afbeelding 5.4. Ligging plangebied (rood kader) ten opzichte van de EHS (gekleurde vlakken) (bron atlas.brabant.nl).

Natura 2000

De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn:

- Loonse en Drunense duinen, De Brand, en De Leemkuilen (2,4 km van het plangebied);
- Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (3 km van het plangebied);
- Kampina en Oisterwijkse vennen (6 km van het plangebied).

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effectbepaling project

6.1.1 *Effecten op de Ecologische Hoofdstructuur*

Voor wat betreft de EHS is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. De EHS maakt geen onderdeel uit van het plangebied; de ruimtelijke ontwikkeling heeft derhalve geen gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. De EHS-gebieden in de omgeving ondervinden tevens geen gevolgen van het projectvoornemen.

Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS van het project kunnen worden uitgesloten. De ruimtelijke ontwikkeling heeft een zeer beperkt effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor EHS geen belemmeringen voor de ontwikkeling.

6.1.2 *Effecten op de Natuurbeschermingswet 1998*

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer van het plangebied twee Natura 2000-gebieden liggen. Deze drie kilometer grens wordt aangehouden om een eerste check op mogelijke effecten van de ontwikkeling op Natura 2000-gebieden te doen. De projectontwikkeling zal niet zorgen voor een toename in stikstofdepositie op deze gebieden. Het project zelf betreft geen (extra) stikstofemissie en zou hooguit tijdens de realisatie voor een marginale hoeveelheid stikstof kunnen zorgen door het bouwverkeer. Echter, de omvang van het project is zeer beperkt en het betreffende bouwverkeer zal gespreid plaatsvinden over de diverse wegen in de omgeving. Er is geen sprake van een geconcentreerde verkeersstroom direct langs de Natura 2000-gebieden.

Vanwege de aard en omvang van de ontwikkeling wordt geen negatief effect op de Natura 2000-gebieden verwacht. De ruimtelijke ontwikkeling heeft een beperkte invloed (bijv. in de vorm van geluidsverstoring) en mogelijk enkel op de directe omgeving van het plangebied. De effecten volgens de Effectenindicator op de website van het Ministerie van EZ worden niet verwacht op het Natura 2000 gebied. Wegens het ontbreken van negatieve effecten is vergunningplicht vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 niet aan de orde zijn.

6.2 Effecten beschermde soorten

Hieronder worden de effecten per soortgroep van Tabel 2- en Tabel 3-soorten en vogels beschreven.

Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Er is echter een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaar rond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten.

Op het grasland zijn geen nesten van categorie 1-4 vogelsoorten aangetroffen. Ook in de om liggende vegetatie, zoals bomen zijn dergelijke nesten niet aangetroffen. Op het bestaande terrein, waar sprake is van de uitbreiding van de nieuwe loods, is mogelijk een nest van de huismus aanwezig. Bij de aanbouw van de loods kan niet uitgesloten worden dat dit nest verloren gaat.

Geadviseerd wordt om ruim voor de bouw van de nieuwe loods (circa twee jaar) in de broedtijd (10 maart - 20 juni, DR, 2011) nader te onderzoeken waar de nesten precies zitten en of het nesten van de huismus betreffen. Deze tijd is nodig om ruim de tijd te creëren voor de eventuele ontheffingsprocedure

en voor de gewenningsperiode van de eventueel noodzakelijke mitigatie. Mochten een of meerdere nesten fysiek geraakt worden door de ontwikkeling dan moet een ontheffingsprocedure doorlopen worden.

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Alle vogelnesten (ook die van categorie 5-vogelsoorten die geen jaarrond bescherming genieten) zijn beschermd tijdens het broedseizoen (globaal half maart tot juli). Voor deze overige ingrepen in het gebied geldt dat het verwijderen van opgaande vegetatie, zoals bijvoorbeeld de klimop op de overgang tussen de huidige en toekomstige locatie, buiten het broedseizoen moet plaatsvinden.

Er dient ten tijde van de realisatiefase, nader onderzoek plaats te vinden naar de huismus om het gebruik en de functie van de te verlengen loods voor deze soort inzichtelijk te maken.

Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen. In de loods die uitgebreid wordt, zijn geen gaten, kieren en/of holen aangetroffen die geschikt zijn voor vleermuizen.

Het plangebied in zijn geheel wordt waarschijnlijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Het plangebied vormt naar verwachting geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. In de directe omgeving van het plangebied is ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Effecten op foeragerende vleermuizen zijn uitgesloten.

Overige zoogdieren

Er zijn geen zwaarder beschermde zoogdieren aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

De gunstige staat van instandhouding van de aanwezige zoogdiersoorten komt niet in gevaar als gevolg van de ruimtelijke inrichting.

Reptielen en amfibieën

Er zijn geen beschermde reptielen en amfibieën aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Vissen

Er is geen water in of in de directe nabijheid van het plangebied. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het grasland en de randen zijn zeer voedselrijk. Het plangebied herbergt daarmee geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Vlinders

Er zijn geen beschermde vlindersoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Libellen

Er zijn geen beschermde libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies soortenbescherming

Tabel 2 en 3-soorten en vogels

Kort samengevat is het resultaat van de natuurtoets dat ter hoogte van het plangebied een beschermde soort in het kader van de flora- en faunawet is aangetroffen en of wordt verwacht die de voorgenomen uitbreiding van Peijnenburg Vught b.v. kan beïnvloeden. Daarnaast moet rekening gehouden worden met algemene broedvogels.

Vogels met jaarrond beschermd nest

In het plangebied is de huismus aangetroffen, met naar alle waarschijnlijkheid een nestlocatie die wordt betrokken bij de geplande ontwikkeling. Geadviseerd wordt om op het moment dat de plannen rond de realisatie van de loods concreter zijn, nader onderzoek uit te voeren om te kijken of nesten van de huismus betrokken worden bij de ontwikkeling. Door dit tijdig uit te voeren kan een eventueel benodigde ontheffing (met daarbij horende maatregelen) in het kader van de flora en faunawet aangevraagd worden.

Op het moment dat een verblijfplaats (nest) van een huismus wordt aangetast door de voorgenomen uitbreiding, moet bekeken worden of dit de populatie huismussen op de locatie in gevaar brengt. Daarnaast moet de functionaliteit van de verblijfplaats worden gegarandeerd. Dit gebeurt door voor ieder nest dat verdwijnt minimaal twee nieuwe broedlocaties te realiseren, bijvoorbeeld door het ophangen van nestkasten. Deze nieuwe locaties moeten ruim voordat de ingreep plaatsvindt worden gecreëerd (Dienst regelingen, 2011).

Wanneer geen huismus wordt aangetroffen, dan is een verzoek tot besluit van Dienst Regelingen (Ministerie van EZ) in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. De werkzaamheden kunnen dan zonder bezwaren vanuit de Flora- en faunawet doorgaan vinden.

Indien de huismus wel aanwezig is dan dient een mitigatieplan te worden opgesteld. Voor de huismus is een ontheffing voor onderhavig project niet mogelijk. Voor deze soort moeten de effecten vooraf worden voorkomen. Om er zeker van te zijn dat de juiste procedures worden doorlopen, is het mogelijk om het mitigatieplan voor te leggen (in de vorm van een ontheffingsaanvraag) aan de Dienst Regelingen van het Ministerie van EZ. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenaamde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) (bij een aanvraag onder de Omgevingsvergunning) of een 'positieve afwijzing' (bij een regulier ingediende Flora- en faunawet ontheffingsaanvraag) afgeven.

De doorlooptijd van een ontheffingaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 3 tot 4 maanden (reguliere aanvraag) en maximaal 26 weken (via de Omgevingsvergunning). Een onderzoek met zwaar-der beschermde soorten is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Algemene broedvogels

Met overige broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden ingezet, maar doorlopen tot in het broedseizoen dan kan het verstoren van vogels voorkomen worden door continu door te werken en werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stil leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep/ soort	Ingrep verstoor- rend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/ opmerkingen
Huismus	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek te zijner tijd de aanwezigheid broed- /verblijfplaats op locatie waar de loods wordt uitgebreid
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

7.2 Conclusies gebiedenbescherming

7.2.1 EHS

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Binnen het plangebied is geen EHS-gebied aanwezig. Derhalve heeft de ruimtelijke ontwikkeling hier geen negatief effect op. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS).

7.2.2 Natura 2000

Vanwege de afstand en de omvang van de ontwikkeling kunnen effecten van de ontwikkeling op de drie omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

8 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dienst regelingen, December 2011. Soortenstandaard huismus.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

Internet:

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.naturalis.nl

Bijlage 1: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.